

Náplň kvalifikačného kurzu pre získanie preukazu odbornej spôsobilosti veliteľa námorného rekreačného plavidla, oblasť plavby C

Rozsah a náplň kurzu na získanie preukazu odbornej spôsobilosti veliteľa rekreačného plavidla na mori vychádza z požiadaviek vyhlášky č.54/2002 Z.z. Kurz pozostáva z nasledovných predmetov:

- námorné právo
- navigácia
- plavebná náuka
- meteorológia
- anglický jazyk
- zdravotveda

Kurzy sa konajú počas dvoch víkendov. Harmonogram výučby je rozdelený do kombinácie jednotlivých víkendových dní, a síce (piatok, sobota), alebo (piatok, sobota, nedeľa), resp. (sobota, nedeľa), v závislosti od organizačných požiadaviek a možností.

námorné právo

- a) základy námorného práva
1. rozdelenie vôd morí,
 2. právo na vlajku,
 3. základné medzinárodné zmluvy súvisiace s právom na vlajku,
 4. šire more,
 5. pobrežné vody,
 6. vnútorné a národné vody,
 7. medzinárodné prielivy a kanály,
 8. bezpečnosť plavby na mori,
 9. základné medzinárodné dohovory) (SOLAS, MARPOL, COLREG),
 10. záchrana na mori; právne dôsledky požiadania o záchranu,
 11. poskytnutie pomoci,
 12. vlečenie na mori,
 13. základné povinnosti veliteľa rekreačného plavidla,
 14. dokumenty rekreačného plavidla a jeho posádky,
 15. používanie štátnej vlajky a iných vlajok,

b) Dohovor o medzinárodných pravidlách na zabránenie zrážkam na mori (COLREG)

1. časti A až E,
2. prílohy II a IV,

c) znalosť právnych predpisov Slovenskej republiky,

Znalosť právnych predpisov Slovenskej republiky, ktoré sa týkajú rekreačných plavidiel.

navigácia

a) praktická navigácia

1. základné druhy navigácie,
2. zemeguľa, zemepisné súradnice, zápis zemepisnej polohy,
3. zemský magnetizmus, deklinácia a jej výpočet,
4. lodný magnetizmus, deviácia a jej určovanie,
5. deviačná tabuľka a deviačná krivka,
6. základné jednotky používané v navigácii na meranie vzdialeností, uhlov, rýchlosti, času, hĺbok a výšok,
7. horizont a obzor,
8. plavba po loxodróme a ortodróme; základné rozdiely,
9. druhy navigačných znakov.
10. charakteristika svetiel navigačných znakov,
11. medzinárodný systém značenia plavebnej dráhy (IALA),
12. druhy kurzov a námerov a ich výpočet,
13. druhy pozičných línií (z námeru, vzdialenosti, hĺbky, horizontálneho uhla, z nebeského telesa),
14. určovanie polohy pomocou pozičných línií,
15. výpočet teoretickej polohy,
16. určenie polohy z dvoch a z viacerých súčasných námerov, z dvoch presunutých (nesúčasných) námerov, z námeru a hĺbky, z horizontálnych uhlov,
17. pôsobenie vetra a prúdu na loď (drift, zános),
18. plánovanie plavby, príprava máp, publikácií,
19. lodný denník a jeho vedenie,

b) námorné mapy

1. základné kartografické projekcie používané v navigácii,
2. Merkatorova projekcia; informatívne,
3. gnómonická projekcia; informatívne,
4. druhy námorných máp (napr. generálne mapy, pobrežné mapy a plány prístavov),
5. znaky a skratky používané na mapách,
6. meranie uhlov, vzdialeností, hĺbok, výšok a prúdov na mapách,
7. nanášanie kurzov, námerov a polôh z pozičných línií na mape,
8. praktická práca na mape; výpočet príkladu,

- c) základné druhy navigačných zariadení
1. magnetický kompas; princíp práce, hlavné časti,
 2. zameriavací kompas,
 3. lodné rýchlomery; druhy, princíp práce, použitie,
 4. ultrazvukové hĺbkomery (echosondy, echoloty); princíp práce, použitie, inštalácia na lodi. ručná sonda (olovnica),
 5. družicový navigačný systém (GPS); princíp práce, použitie,

- d) nautické publikácie a ich použitie
1. súpis svetiel (List of Lights),
 2. plavebné príručky (Pilot Books),
 3. navigačné tabuľky; informatívne,
 4. astronomická ročenka (Nautical Almanac).

plavebná náuka

- a) základné pojmy
1. princíp plavby a jej režimy (výtlačný, polosklz, sklz),
 2. hlavné parametre plavidla,
 3. stabilita plavidla (pričná, pozdĺžna, smerová, tvarová),
 4. vplyv laterálu na manévrovanie,
 5. základné názvoslovie častí plavidla, pohonnej jednotky,
 6. základné názvoslovie takeláže, ak ide o plachetnice,
- b) konštrukcia plavidla
1. materiály používané na stavbu plavidiel,
 2. tvar trupu a jeho vplyv na manévrovacie schopnosti,
 3. funkcia kormidla, druhy kormidiel,
 4. nadstavba, kokpit, predný a zadný kôš, palubné zábradlie,
 5. vnútorné vybavenie,
 6. zabudovaný motor a jeho inštalácia (všeobecne),
 7. prívesný motor (všeobecne),
 8. palivové systémy,
 9. sladkovodné systémy,
 10. stokové systémy,
 11. variče a ich bezpečná inštalácia,
 12. ventilácia motorových a iných uzavretých priestorov,
 13. elektrická inštalácia a akumulátorové batérie,

- c) lodné motory
1. zážihový motor; princíp činnosti, hlavné časti, výhody a nevýhody,
 2. vznetový motor; princíp činnosti, hlavné časti, výhody a nevýhody,
 3. chladiaci systém,
 4. výfukový systém,
 5. elektrické vybavenie lodného motora,
 6. údržba motora; výmena oleja, prezimovanie motora,
 7. núdzový vypínač motora.
 8. zabránenie znečisťovaniu mora ropnými látkami,
- d) rekreačné plavidlo poháňané plachtami
1. funkcia a princíp práce plachty,
 2. sily pôsobiace na plachtu,
 3. základné druhy plachiet (rahnové, šikmé),
 4. druhy oplachtenia (napr. šalupa, kuter, keč, jola, škuner),
 5. časti plachty,
 6. takeláž (pevné a pohyblivé lanovie),
 7. vyťahovanie a spúšťanie plachiet,
 8. trimovanie plachiet,
 9. spôsoby zmenšovania plochy plachiet,
 10. búrkové a havarijné oplachtenie,
- e) rekreačné plavidlo poháňané motorom
1. princíp práce a pôsobenie lodnej vrtule,
 2. vplyv zmyslu otáčania lodnej vrtule na manévrovacie schopnosti,
 3. pôsobenie lodnej vrtule pri plavbe dozadu,
- f) manévrovanie
1. zásady vyvažovania plavidla; funkcia a druhy lán,
 2. priplávanie k nábrežiu; postup, náskres,
 3. odplávanie od nábrežia; postup, náskres,
 4. priplávanie k bóji; postup, náskres,
 5. odplávanie od boje; postup, náskres,
 6. kotvenie,
 7. výber bezpečného kotviska,
 8. druhy kotiev,
 9. kotvové vrátky, laná a reťaze,
 10. použitie morskej kotvy,
- g) bezpečnosť plavby
1. individuálne záchranné prostriedky (záchranné vesty a kruhy),
 2. kolektívne záchranné prostriedky (záchranné ostrovčeky, záchranné člny),
 3. použitie pyrotechnických prostriedkov,
 4. použitie záchranných prostriedkov,
 5. použitie protipožiarnych prostriedkov,
 6. príčiny vzniku požiaru na plavidle.
 7. nácvik mimoriadnej situácie „Požiar na palube“; rozdelenie a postup činností,
 8. nácvik mimoriadnej situácie „Človek cez palubu“; rozdelenie a postup činností,
 9. nasadenie rekreačného plavidla na plytčinu; postup činností pri jeho sťahovaní z plytčiny,
 10. lekáž rekreačného plavidla; postup činnosti,
 11. vlečenie rekreačného plavidla,

- h) práca s lanami
12. príprava rekreačného plavidla na búrku, zabezpečenie vnútorného vybavenia,
 13. vysielanie núdzových signálov,
1. druhy lán,
 2. materiály používané na výrobu lán,
 3. kladky a kladkostroje,
 4. lanové navijaky,
 5. základné druhy uzlov,
 6. uväzovanie lán na bitvy a úväzníky,
 7. navíjanie a ukladanie lán.

meteorológia

- a) základné pojmy
1. zloženie atmosféry,
 2. bilancia žiarenia,
 3. vyžarovanie zemského povrchu a atmosféry,
- b) meteorologické prvky a javy
1. teplota a tlak vzduchu,
 2. oblačnosť a druhy oblakov,
 3. druhy hydrometeorov,
 4. prúdenie vzduchu,
 5. základné jednotky používané v meteorológii,
- c) typy prístrojov
1. tlakomer (aneroid, nastavenie na úroveň hladiny mora),
 2. teplomer,
 3. vlhkomer,
- d) počasie
1. rozdiely medzi počasím na pevnine a na mori,
 2. systémy cirkulácie vzduchových hmôt,
 3. kondenzácia vodnej pary,
 4. atmosférické zrážky,
 5. búrky,
 6. hmla a dohľadnosť.
 7. lokálne počasie,
- e) barické útvary
1. vzduchové hmoty,
 2. teplý a studený front,
 3. tlaková výš a tlaková níž,
 4. podružné barické útvary (napr. brázda nízkeho tlaku, výbežok vysokého tlaku),
 5. barické útvary a vietor,
 6. Beaufortova stupnica sily vetra,
- f) vyhodnocovanie synoptických informácií
1. synoptická mapa,
 2. základné značky na synoptických mapách,
 3. informácie zo synoptickej mapy,
 4. predpovede počasia,
 5. technické prostriedky na získavanie predpovedí počasia (napr. rádiové predpovede, systémy Nav-tex).

anglický jazyk

- a) znalosť základných jachtárskych termínov a výrazov
b) znalosť štandardných námorných výrazov
c) schopnosť prekladu textov
- znalosť základných jachtárskych termínov a výrazov používaných napr. v navigácii, pri stavbe lodí, v meteorológii, v styku s prístavnými orgánmi, (Standard Marine Navigational Vocabulary); znalosť základných slovných spojení v komunikácii medzi plavidlami navzájom a medzi plavidlami a pobrežím, schopnosť prekladu textov plavebných príručiek a publikácií.

zdravoveda

- a) zásady prvej pomoci
1. zástava srdcovej činnosti: príčiny, spôsoby nepriamej masáže srdca,
 2. zástava dýchania; príčiny, spôsoby umelého dýchania,
 3. tepnové a žilové krvácanie,
 4. vnútorné krvácanie; možné príčiny,
 5. šokové stavy; najčastejšie príčiny,
 6. podchladenie; možnosti prežitia v závislosti od časového faktora,
 7. ošetrovanie rán; druhy zdravotníckeho materiálu,
 8. zlomeniny; druhy zlomenín,
 9. úrazy chrbtice;
 10. popáleniny; klasifikácia popálenín,
 11. úrazy kĺbov; prvá pomoc a ďalšie ošetrovanie,
 12. otras mozgu; príznaky, prvá pomoc a ďalšie ošetrovanie,
 13. prvá pomoc poskytnutá topiacemu,
 14. úrazy elektrickým prúdom,
 15. otravy; možné zdroje otráv,
- b) najčastejšie druhy ochorení
1. srdcový infarkt; príčiny, príznaky, základná starostlivosť, nutnosť lekárskeho vyšetrenia,
 2. stavy bezvedomia; príčiny, príznaky, prvá pomoc a ďalšia starostlivosť,
 3. akútne brušné príhody; príčiny, príznaky, prvá pomoc a ďalšia starostlivosť,
 4. ľadvinová a žlčníková kolika; príčiny, príznaky, prvá pomoc,
 5. ochorenia dýchacích ciest; zápal pľúc, angína - príznaky, možnosti liečenia,
 6. alergie; príčiny, prevencia, možnosti liečenia,
 7. morská choroba; príčiny, prevencia,
 8. úpal; príčiny, príznaky, prvá pomoc, ďalšia starostlivosť, prevencia,

- c) zásady hygieny
1. osobná hygiena,
 2. potraviny a ich uloženie na rekreačnom plavidle,
 3. pitná voda a jej uskladnenie na rekreačnom plavidle,
 4. zásady správnej výživy,
 5. psychohygiena; zásady prevencie vzniku konfliktných situácií medzi členmi posádky,
- d) základné vybavenie príručnej lekárničky
- Druhy liekov podľa štandardu vyžadovaného v medzinárodnom signálovom kóde.